GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 280. Sâmbătă, 19 (31) Decemvre. 1887.

Cătră cetitorii „Gazetei Transilvaniei“!

In puține ḍile se'mplinescŭ 50 de anĭ, de când „Gazeta Transilvaniei“ luptă pentru lățirea culturei române, pentru libertatea și drepturile poporului românŭ.

Pe timpulŭ celei mai cumplite prigonirĭ a neamului românescŭ, „Gazeta Transilvaniei“ a arboratŭ în mijloculŭ valoroșilorŭ comercianțĭ românĭ de odinióră din Brașovŭ drapelulŭ redeșteptării naționale.

Cincĭ-ḍecĭ de anĭ de muncă, de grele și de necurmate lupte pentru înălțarea și prosperarea românismului se împlinescŭ.

Generațiunea vechiă și generațiunea cea nouă șĭ-au datŭ mâna, au pusŭ umĕrŭ la umĕrŭ, pentru realisarea marei opere a redeșteptării și a liberării poporului românŭ asupriŭ.

Lucrat'au toțĭ cu însuflețire bărbătéscă și cu statorniciă sub drapelulŭ sfântŭ arboratŭ de „Gazeta Transilvaniei“ și urmândŭ devisei nemuritorului bardŭ naționalŭ: „*Uniți-vĕ în cugetŭ uniți-vĕ 'n simțirĭ!*“

Și munca lorŭ a fostŭ încoronată de succesŭ.

Unde eramŭ acum cincĭ-ḍecĭ de anĭ și unde suntemŭ astăḍĭ! De s'a ridicatŭ spiritulŭ poporului românŭ, de s'a întăritŭ consciința lui națională, de s'a pusŭ temeliă la cultura lui națională, cine va susține, că la acéstă lucrare măréță națională n'a avutŭ póte cea mai însemnată parte ḍiarulŭ nostru, care a mersŭ totdéuna înainte cu lumina pe cărările întunecóse ce trebuia sĕ le străbatemŭ?

Credincioșĭ devisei ce șĭ-au ales'o fii nobilĭ și devotațĭ ai națiunei în lupta pentru eliberarea și redeșteptarea națiunei române, amŭ făcutŭ totŭ ce în putință ne-a statŭ, pentru ca ḍiarulŭ nostru sĕ pótă corĕspunde câtŭ mai multŭ grelei sale chiămărĭ.

Nu ne-amŭ datŭ îndĕrĕtŭ dinaintea nicĭ unei greutățĭ, gata amŭ fostŭ a aduce orĭ-ce jertfă, și décă în timpurĭ mai multŭ orĭ mai puținŭ favorabile, prin carĭ amŭ trecutŭ, nu amŭ pututŭ sĕ facemŭ mai multŭ pentru fóia nóstră decâtŭ amŭ făcutŭ, causa a fostŭ firma nóstră hotărîre de a păstra în tóte împrejurările independența nóstră.

Astfelŭ, trebuindŭ sĕ cucerimŭ tĕrĕmulŭ pasŭ cu pasŭ, amŭ înaintatŭ încetŭ, dér sigurŭ, și abia astăḍĭ, după cincĭ-ḍecĭ de anĭ de muncă, ne vedemŭ în posițiune de a realisa, cu încordarea tuturorŭ puterilorŭ nóstre, cea mai ferbinte dorință a neuitatului și de fericită memoriă editorŭ alŭ ḍiarului nostru Iacobŭ Mureșianu, ca *sĕ avemŭ și propria nóstră tipografia.*

Incepêndŭ cu ḍiua de 1 Ianuariu 1888 **„Gazeta Transilvaniei“ se va tipări în propria nóstră tipografiă.**

In modulŭ acesta ni se dă putința de a aduce modificărĭ și îmbunătățirĭ în partea technică și redacțională a fóiei nóstre.

Facemŭ tóte acestea, fără a cere însĕ și din partea publicului sĕ facă mai marĭ jertfe. „Gazeta Transilvaniei“ va apăré și dela 1 Ianuariu 1888 încolo totŭ în condițiunile de până acum ale abonamentului și anume:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Aducêndŭ acésta la cunoscința cetitorilorŭ noștri, îĭ asigurămŭ, că nu ne vomŭ abate din calea ce-o străbatemŭ acum de jumĕtate de seculŭ, ci că vomŭ lupta și în viitorŭ cu îndoită putere și cu acelașĭ devotamentŭ pentru apĕrarea, ridicarea și întărirea românismului.

Și ca sĕ putemŭ contribui cu efectŭ la realisarea aspirațiunilorŭ nóstre îndreptățite naționale în acéstă monarhiă, vomŭ stărui înainte de tóte sĕ ținemŭ susŭ și sĕ păstrămŭ nepătatŭ steagulŭ solidarității nóstre naționale, alŭ unirei și alŭ bunei înțelegerĭ între toțĭ factorii poporului nostru.

Suntemŭ tarĭ în convingerea, ca toțĭ cei ce cugetă sincerŭ și curatŭ asupra chiămării Românului în aceste critice timpurĭ vorŭ pune cu noĭ umĕrŭ la umĕrŭ și astfelŭ vomŭ merge cu toții înainte, dér numai înainte, cu unanima strigare:

Dumnedeu și dreptulŭ nostru!

Redacțiunea.

Brașovŭ, 18 Decemvre 1887.

Scimŭ, că în timpulŭ din urmă pressa oficiósă germană a atacatŭ, ca la comandă, pe prințulŭ de Coburg, pentru că atitudinea lui în Bulgaria turbură apele politicei germane, supĕră pe Rusia și ațîță pe Țarulŭ în contra Germaniei.

Magnații ungurĭ, ḍiceau foile germane, pórtă vina la tóte, ei au dusŭ pe Coburgul în Bulgaria, ei îlŭ jidărescŭ și aḍĭ în contra Rusiei.

Nicĭ pomenire, rĕspunse organulŭ guvernului din Pesta, magnații nostri nu facŭ nicĭ o politică, puținĭ dintre dênșii se ocupă cu lucrurĭ serióse.

Altfelŭ ințelegŭ lucrulŭ însĕ foile independente unguresci. Acestea nu se lapĕdă de marea misiune ce și-o atribue magnații și afiliații lorŭ față cu Orientulŭ europênŭ.

Ne place, scrie „Pesti Naplo“, că prințulŭ Ferdinand de Coburg caută a se susține acum în contra Rusiei. Póte sĕ strige pressa bismarckiană câtŭ va voi, noi Maghiarii vomŭ merge cu Bulgaria și vomŭ apĕra independența ei în contra Rusiei, și credemŭ că prințulŭ de Coburg e așa de cu minte a înțelege acésta și a'șĭ îndrepta politica după cum cerŭ interesele nóstre. Nu'lŭ considerămŭ pe Coburg ca Maghiarŭ, deși a fost oficerŭ de honveḍĭ și scie unguresce. Dér tată-sĕu e nemțŭ, mamă-sa francesă, elŭ însușĭ este născutŭ în Moravia și acum ca prințŭ alŭ Bulgariei trebue sĕ fiă Bulgarŭ. Cu tóte acestea — adauge „P. Naplo“ — nu putemŭ sĕ-ĭ refusămŭ simpatiele nóstre, căcĭ este unŭ interesŭ alŭ Ungariei, ca sĕ rĕmână pe tronulŭ sĕu. Bismarck voiesce sĕ gonéscă pe Coburg, cum a gonitŭ pe Battenberg, pentru că interesulŭ germanŭ cere, ca sĕ se arate prevenitorŭ față cu Rusia. Noi însĕ, deși ne încredemŭ în alianța germană — ne facemŭ noi înși-ne politica orientală.

Décă se va duce Coburg din Bulgaria — continuă fóia maghiară — acolo va urma chaosulŭ și anarchia, și crisa orientală va isbucni din nou. De ce sĕ începemŭ érășĭ din nou joculŭ periculosŭ? De aceea pentru că așa-i place Țarului? Acésta póte fi unŭ motivŭ pentru Bismark, dér nu unŭ motivŭ pentru noi, căcĭ pentru noi Bulgaria e însemnată. Noi nu putemŭ renunța la Bulgaria, ca în loculŭ prințului de Coburg sĕ pórte coróna bulgară Țarulŭ, orĭ omulŭ lui de încredere.

De aceea, — încheiă „P. N.“ — dorimŭ, ca Ferdinand de Coburg sĕ rĕmână numai acolo unde este, cu tóte că foile bismarkiane strigă în contra lui. Mai bine sĕ se strige de câtŭ sĕ rîdă de noi.

Acésta este opiniunea fóiei oposiționale unguresci. Décă ar merge după pofta ei, monarchia nóstră ar trebuĭ sĕ declare imediatŭ rĕsboiu Rusiei și lumea ar scăpa din nesiguranța ce-o tortureză aḍĭ.

Celelalte foi independente unguresci vorbescŭ în acelașĭ tonŭ, dovedindŭ, că s'a formatŭ în capulŭ politicilorŭ ungurĭ idea fixă, că Ungaria trebue sĕ-șĭ esercceze influința sa asupra Bulgariei.

Interesantă este acéstă debutare a foilorŭ unguresci, pentru că scimŭ din esperiență, că în cestiunĭ esteriόre oposiționalii ungurĭ manevréză mână 'n mână cu guvernamentalii.

Nu cumva li s'a impusŭ Ungurilorŭ rolulŭ de a lua în apĕrare pe prințulŭ de Coburg, pe când Bismark se arată nepăsătorŭ și conciliantŭ față cu Țarulŭ în acéstă cestiune?

Numai de nu s'ar produce prin foculŭ celu mare alŭ politicilorŭ ungurĭ efecte cu totulŭ contrare celorŭ intenționate. Póte ar fi mai folositorŭ și le-ar sta mai bine celorŭ din Peșta décă n'ar stărui sĕ pună cu orĭ-ce prețŭ lumea la cale, ei și numai ei.

Italia și Abissinia.

Cu tóte incercările făcute de Anglia prin missioarĭ pe lângă regele Abissiniei, acesta nu va cere Italiei pace, ci din contră se ḍice că se va rĕsboi armata lui cu corpulŭ de espedițiune italianŭ dela Massauah.

Așa „Riforma,“ din Roma, a primitŭ din Massauah o depeșă spunêndŭ că Ras-Alula a ajunsŭ sĕ decidă pe Negussulŭ sĕ facă rĕsboiu.

Regele Abissiniei dispune de forțe considerabile și se ḍice că inainteză deja cu trei corpurĭ de armată spre Massauah.

Sciri militare.

Rusia. „Neue freie Presse« primesce din Iașĭ următórea telegramă cu data 26 Decemvre: După scirile venite din Odesa, direcția drumurilorŭ de feru rusescĭ din Sudŭ a primitŭ ordinŭ sĕ ia tóte mĕsurile ca in terminŭ de 24 de ore sĕ se aibă la disposiția 414 vagóne pentru transportulŭ a 15.905 ómenĭ.

„Națiunea“ ḍice, că guvernulŭ românŭ ar fi fostŭ incunosciințatŭ, că în Basarabia se facŭ marĭ concentrărĭ de trupe rusescĭ. In România au sositŭ diferițĭ întreprindĕtorĭ, ca sĕ facă cumpĕrărĭ.

Cavaleria rusă.

După o statistică făcută de corespondentulŭ militarŭ alŭ ḍiarului „Die Post«, cavaleria rusă numĕră in timpu de pace:

10 regimente de cavaleriă ale gardei și 46 regimente de dragonĭ, cuprinḍêndŭ la unŭ locŭ 328 escadrone; 2 regimente ale gardei și 15 regimente de cazacĭ din Don, cuprindendu împreună 98 sotnii; 1 regimentŭ alŭ gardei și 2 escadrone cu 10 regimente din armata dela Kuban, cuprinḍêndŭ 63 sotnii; 1 escadronŭ alŭ gardei și 4 regimente ale armatei din Terek, cuprinḍêndŭ 17 sotnii; 1 regimentŭ alŭ armatei din Astia-Kan de 4 sotnii; 6 regimente ale armatei Orenburg, cuprindendŭ 30 sotnii; 1 escadronŭ alŭ gardei și 3 regimente ale armatei din Uralŭ, cuprinḍêndŭ 17 sotnii; 3 regimente ale

armatei din Siberia, cuprindêndŭ 18 sotnii; 1 regimentŭ de 4 sotnii din armata Smirjatchevsk; 1 regimentŭ din armata dela Sabaikal de 6 sotnii și 2 sotnii de cazacĭ din Amorŭ.

La acestŭ efectivŭ trebue sĕ se adaugă 24 sotnii de cavaleriă neregulată care staționéză în Asia. In totalŭ, Rusia ar putea, în casŭ de unŭ resbelŭ europênŭ, sĕ scótă 577 escadróne de sotnii de cavaleriă.

Acéstă cifră, adăogată la efectivulŭ cavaleriei francese, dă unŭ totalŭ de 918 escadróne în timpŭ de pace.

Incâtŭ privesce puterile aliate, etă efectivele lorŭ respective de cavaleriă în timpŭ de pace:

Imperiulŭ germanŭ 372 escadróne, Austro-Ungaria 246, Italia 144, adecă în totalŭ de 762 escadróne.

Trebue sĕ se adaugă, că cavaleria rusă europénă numĕră 99,676 ómenĭ și 91,754 caĭ; cavaleria germană, 66,948 ómenĭ și 62 469 caĭ și cavaleria austro-ungară 44,170 ómenĭ și 37,023 caĭ.

In aceste ţifre nu se cuprinde cavaleria de reservă.

SCIRILE DILEI.

Lunĭ s'a ţinutŭ în casteiulŭ imperialŭ din *Viena* o nouă *conferinţă militară* sub preşedinţa Maiestăţii Sale.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de culte și instrucţiune publică îngrozindu-se de *neîncetatele plângerĭ ale învĕţătorilorŭ unguresci, că nu-şi primescŭ salarulŭ*, trimise o ordinaţiune cătră tóte autorităţile judecătoresci din ţéră, provocându-le sĕ îngrijéscă de scóterea regulată a salarielorŭ învĕţătoresci, ér câtŭ pentru acele scóle unguresci, carĭ se susţinŭ cu banĭ dela statŭ, ministrulŭ provócă pe inspectorii școlarĭ, ca numai așa sĕ subscrie chitanţele despre primirea banilorŭ ce'i dă statulŭ scólei, decă mai ântâiu se plătesce léfa învĕţătorului.

—x—

„Figaro« din Parisŭ aduce următórea scire: D-şora *Teodorini a serbatŭ unŭ adevĕratŭ triumfŭ* în rolulŭ »Giocondei« la teatrulŭ San-Carlo din *Lissabona*. In alŭ patrulea actŭ artista se dovedi totŭ așa de escelentă ca actriţă, precum e de escelentă ca cântăreţă. După ce a cântatŭ de două orĭ aria sinucĭderei, publiculŭ isbucnì în aplause furtunóse și artista trebui, la sfêrşitulŭ actului, sĕ apară de ḑece orĭ înaintea publicului.

—x—

Precum comunică o telegramă din Viena, d-lŭ *Carol Zivny*, editorulŭ ḑiarului sĕptĕmânalŭ »Parlamentär« din Viena, a fostŭ arestatŭ sub inculpare de înaltă trădare şi s'au găsitŭ la dînsulŭ corespondenţe cu Petersburgulŭ. Zivny făcea o propagandă activă pentru conversiunea tuturorŭ Slavilorŭ la ortodoxismŭ.

—x—

Ca unŭ fenomenŭ estraordinarŭ pentru timpulŭ de érnă se vĕḑură în 20 Decemvre n. două *curcubee* frumóse între Deva și Aradŭ, mai virtosŭ cătră comunele Mintia de Mureşŭ și Seliştióra.

—x—

In *Peşta* s'a ţinutŭ la 25 Decemvre n. o *adunare a lucrătorilorŭ*, care s'a ocupatŭ cu resoluţiunea luată de adunarea ţinută în primăvéra de lucrătorii din ţéră, primind'o în totŭ cuprinsulŭ ei. Intre cei de faţă s'a împărţitŭ unŭ apelŭ compusŭ de Iosef Fazekas, care face propagandă pentru împlinirea următorelorŭ puncte: 1) Introducerea votului universalŭ pentru orĭ ce cetăţenŭ dela 18—60 de anĭ; 2) Imediata modificare a legii de pressă; 3) Infiinţarea unui tribunalŭ poporalŭ, care sĕ judece în numele poporului crimele mai marĭ, fără a mai pute apela condamnatulŭ; 4) Modificarea sistemului alegerii deputaţilorŭ; 5) Toţĭ Jidovii, carĭ nu ţinŭ legile lui Moise, sĕ pérḑă drepturile cetăţenescĭ. Acéstă cerere o face autorulŭ »în numele poporului creştinescŭ.«

—x—

Suntŭ numiţĭ *sublocotenenţĭ* de infanteriă în reserva armată: Felicianŭ *Păpară*, Ionŭ *Micşea*, Petru *Romaşcanŭ*, Iuliu *Gustinŭ*; la cavaleriă: Iónŭ cav. de Flondorŭ; la artileriă: Corneliu *Popescu*.

—x—

Cetimŭ in „Kolozsvar“: „Antoniu Horn, redactorul ḑiarului rusescŭ „Journal de St.-Petersbourg“, petrece de câteva ḑile în Budapesta. *Horn este de nascere Ungurŭ*, elŭ e fratele mai micŭ alŭ lui Horn Ede, réposatŭ în 1875.“ — Horn și Ungurŭ, asta-i altă minune! şi încă redactorŭ la o fóiă muscălescă! Ce ḑicŭ Kulturegyletiştii?

Literatură. „Convorbiri literare,“ revistă lunară, ce apare în Bucuresci sub direcţiunea d-lui *Iacobŭ Negruzzi*, cuprinde în fascicululŭ 9 dela 1 Decemvre: Impĕratulŭ Traianŭ după monumente archeologice, de A I. Odobescu. — Incercări critice; De la Vrancea (fine), de A. Costinŭ. — Lascarŭ Viorescu (urmare), de Wilhelm de Kotzebue — Raportulŭ între sciinţă și artă (fine), de Stefanŭ Velovanŭ. — Din viéţa sfinţilorŭ (Părintele Andreiu), de Grig. — In amintirea lui Wilhelm de Kotzebue, de T. M. — Vârgolicĭ (urmare), de Cervantes. — Acte vechĭ, de Al. Papadopolŭ Calimak. — Podulŭ (poesiă), de V. Alexandri. — Ţ.e (poesiă), de N. Volenti. — Libertatea; Florĭ de Ghiaţă (poesii), de Gorsch. — Notiţă bibliografică (Rumänien, de S. Bergner), de I. N. — Necrologŭ. — Bibliografiă. — Corespondenţă.

„Ţera nouĕ,“ revistă scientifică, politică, economică și literară, apare odată pe lună în Bucuresci, sub redacţiunea d-lui *Ioanŭ Neniţescu*. Nr. 8 de pe Noemvre are următorulŭ sumarŭ: Visita unorŭ scóle din Elveţia, de Serafimŭ Ionescu. — Museulŭ scolarŭ din Bruxelles, de G. Oprescu. — Discursurĭ pedagogice ale d-lui D. A. Sturdza. — Povestea tutunului, de A. Brebeanŭ. — Insemnătatea institutului, de Mih. Popescu. — Educaţiunea intelectuală, de I. Ciocârliă. — Cânteculŭ Dracului; Cântece de dragoste, adunate de Pr. Al. Popescu. — Bibliografiă. — Corespondenţă.

O scurtă privire

peste viéţa și faptele Teologilorŭ românĭ centralĭ.

II.

Periodulŭ alŭ doilea, alŭ înflorirei
dela 1861—1873.

După cum amŭ ḑisŭ, teologii românĭ dela S. Varvara, carĭ au absolvatŭ în Iulie 1873, fură împărţiţĭ și pre la alte seminare. Cei dispuşĭ la Strigoniu ne scriau, că dênşii suntŭ bine primiţĭ și că li-se facŭ multe concesiunĭ: că au cântŭ după ritulŭ orientalŭ, rogaciunĭ în limba maternă, ca și în Viena la S. Varvara, ba mai multŭ: lĭ s'a concesŭ a-şĭ face și probele de predicĭ în limba maternă. Din tóte acestea ar conchide omulŭ la unŭ spiritŭ de toleranţă și o atitudine pacifică și binevoitóriă din partea Em. Sale.

Noi, cei carĭ furămŭ dispuşĭ la Buda-Pesta, la începutŭ încă amŭ întêmpinatŭ la aparinţă multă afabilitate și bunăvoinţă. In visitele nóstre la superioritatea seminarială ni-se promitea, că dênsa va fi mamă pentru toţĭ și că nu va face nicĭodată alegere între teologii acestui seminariu, fie de orice naţionalitate. Nĭ a recomandatŭ unirea între toţe cu teologii maghiarĭ, grupe de societăţĭ la preumblărĭ și prin grădină sĕ nu se observe, ca până acum, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcĭ *toţĭ suntemŭ maghiarĭ deşi de diverse naţionalităţĭ*. Intr'aceea, la cererea ca torva clericĭ spiritualŭ din propria s'a auctoritate ne concese sĕ avemŭ cantŭ după ritulŭ orientalŭ, dér și dênsulŭ a trebuitŭ nu după multŭ sĕ-şĭ retragă cuvêntulŭ, declarândŭ, că acea concesiune o făcuse numai dela sine și la carea capulŭ seminarialŭ, d-lŭ Rectorŭ, nu póte sĕ se invoiască.

Atuncĭ ne deschiserămŭ ochii în patru și comitetulŭ a prinsŭ a se consulta cu tótă seriositatea, decidêndŭ a lua mĕsurĭ câtŭ sĕ póte mai multe de precauţiune pentru rĕuşirea causei nóstre. Statutele și societatea dela Viena erau întărite numai de prelaţii românĭ și puse sub supraveghiarea și patronagiulŭ Rectoratului dela S. Varvara. Teologii românĭ de Pesta presentându-se d-lui Rectorŭ și prin o rugare în scrisŭ arĕtându-i-se esistenţa societăţii literare bisericesci a teologilorŭ românĭ dela Viena, l'au rugatŭ sĕ-o priméscă sub patronagiulu și supraveghiarea sa. Rectorulŭ însĕ declară, că *nu* are potere — ca Rectorŭ — a concede în Seminariu esistenţa vre-unei societăţĭ, adăugêndŭ, că acésta e unŭ dreptŭ exclusivŭ alŭ Em. Sale primatelui.

Deciserămŭ așa déră a înmâna și respective a susterne o rugare împreună cu statutele, traduse ambele în latinesce, Em. Sale primatului. Dér ca voinţa nóstră sĕ se înfăţioşeze înaintea Primatelui cu mai multă putere autoritate și demnitate, — deciserămŭ a roga pe prelaţii românĭ se ne înfăcioşeze Sânţiei Sale. Intr'aceea superioritatea sĕ informă, cum că noi voimŭ a cere și intervenirea autorităţii Episcopilorŭ românĭ, decĭ ne desfătui din tóte puterile sale, sĕ nu facemŭ unŭ pasŭ, care ar' trage amestecŭlŭ Episcopilorŭ românĭ în trebile Seminarului, unde Em. Sa singurŭ are a dispune, a nu provoca așa déră sĕ înaintămŭ cererea și statutele prin superioritate.

Acéstă dechiaraţiune aduse desbinare de păerĭ în comitetŭ. Unii ḑiceau, că sĕ nu se bage în sémă dechiaraţiunea superiorităţii și ceea ce s'a decisŭ sĕ se esecuteze. Alţii — minoritatea — ḑiceau sĕ băgămŭ de sémă, că suntemŭ în seminariu și *ipso facto* intrândŭ în dênsulŭ ne-amŭ supusŭ legei și disciplinei lui și lucrândŭ astfelŭ contra disciplinei, carea sĕ observă chiar și prin seminariile nóstre domestice. — adecă de a înmâna orĭ-ce rugare la Episcopŭ totŭ numai prin Rectorĭ, — amŭ strica forte multŭ causei și amŭ perde mai multŭ; ba era témă, că prin acésta sĕ nu-i escitămŭ întru atâta, încâtŭ chiar și pe Prelaţii noştri sĕ-i espunemŭ la unŭ refusŭ din partea Eminenţe Sale Primatelui.

A învinsŭ așa déră părerea, că, încredinţându-ne în dreptatea causei nóstre, sĕ ne suşternemŭ rugarea cu statutele la Primatele prin rectorele seminarialŭ. Suplica — tradusă în limba latină — s'a predatŭ superioritatiui la 15 Noemvre 1872 spre a fi înainta'ă la destinaţiunea ei. Acéstă suplică însĕ, din cause uşorŭ de înţelesŭ, n'a fostŭ pe placulŭ superiorităţii sub diverse pretexte, că e prea lungă și că Emin. s'a nu dispune de timpŭ fisicŭ a ceti o suplică așa lungă etc. Prefectulŭ seminarialŭ se îmbiă însuşĭ a compune alta, carea purisându-se se va înainta. Din întêmplare n'avemŭ nicĭ purulŭ, nicĭ originalulŭ, din causă că superioritatea n'află cu cale a ni-lŭ estrada, dér noi suntemŭ: *„ţine minte“* și pentru aceea o reproducemŭ din memoriă și ajutaţĭ încâtva de suplica mai susŭ amintită compusă de noi, din care era acesta numai prescurtare. S'au lăsatŭ motivele afară și suplica fù gata (!!) Ea sună cam așa:

»In 1861 Octomvre 19, tinerimea română dela facultatea teologică din Viena — luândŭ în consideraţiune: 1) puţina desteritate în limba maternă, în carea e menită pe viitorŭ sĕ predice Evangeliulŭ; 2) indemnulŭ și scutulŭ, ce ofeṙiau legile seminarialĭ dela S. Varvara tuturorŭ întrunirilorŭ, ce aveau de scopŭ cultura spirituală și morală a alumnilorŭ sĕi, precum și cultivarea limbei vernacule. Avêndu-le acestea în consideraţiune a formatŭ: „Societatea literară a teologilorŭ românĭ dela S. Varvara.“

»Acéstă societate a fostŭ întărită și sprijinită cu multă bună voinţă din partea tuturorŭ Episcopilorŭ românĭ. Celsisime și Reverendissime d-le Metropolite și Primate, junimea română studiósă la facultatea teologică din Viena permutată din Seminariulŭ dela S. Varvara în Seminariulŭ centralŭ rom. cat. în Peşta, avêndŭ totŭ acele lipse și greutăţĭ de întêmpinatŭ pre viitorŭ, ca și până acum și totŭ atâtŭ de puţine mijlóce de a-şĭ cultiva limba sa maternă, ca și până acum, îşĭ ia libertate dimpreună cu ceilalţĭ teologĭ românĭ, carĭ îşĭ făcură studiele dela începutŭ aci, a Vĕ aşterne acéstă prea umilită suplică rugându-Vĕ sĕ Vĕ înduraţĭ prea graţiosŭ.... etc.

Acéstă suplică s'a predatŭ Superiorităţii în 30 De-

---

(8) FOILETONU.

„PĂRINŢII PATRIEI“.

— Epopeă —

Er se 'ncepe votisarea și domnii marĭ n'au linişte,
Subalternilorŭ ordonă tóte petrile sĕ mişce,
Şi diregĕtorulŭ ḑice: „Camerade pré fidelŭ,“
Subalternului sĕu care e de-o pănură cu elŭ,
»Mergĭ mai caută ceva voturĭ, ia primesce două sute,
„Fiă ḑece cinsi, redece, mergĭ în grabă, vino iute!“
Ce sĕ facă subalternulŭ? Se duce într'unŭ bordeiu,
Unde câţiva perde-véră şedeau fără vr'unŭ temeiu.
„Dér de ce şedeţĭ aicea fără de nicĭ unŭ folosŭ?“
Le grăesce lorŭ acuma subalternulŭ generosŭ.
„Déc'amŭ avé și noi voturĭ,« a vorbi unu'ndrăsnesce,
„Amŭ avé și voiă bună.' Subalternulŭ le grăesce:
„Acestea suntŭ vorbe góle, én aduceţĭ-vĕ aminte
„Că voi încă sunteţĭ ómenĭ, ómenĭ isteţĭ și cu minte!!.
„Caţĭ nu mergŭ la votisare, carĭ vĕ 'ntrecŭ în prostiă!
„N'arŭ sci numĕra nicĭ ḑece, voi sciţĭ și pân' la o miiă...
„Douĕdecĭ sunteţĭ de faţă, veniţĭ toţĭ fără sfială,
„Şi cincĭ florinĭ fiăcare primiţĭ pentru ostenélă.“
Mai cugetă subalternulŭ: „Au dênşii dobêndă mare,
»Insĕ nicĭ a mea nu-i mică.« Şi mergŭ toţĭ la votisare,
Mergŭ și strigă: „sĕ trăéscă!“ și la taberă sosindŭ,
Unŭ incidentŭ obvenise, se vede-unŭ plebeu venindŭ,
'Şi pierduse paciinţa bietulŭ ţĕranŭ amăritŭ,
A strigatŭ în gura mare: „Gendarmulŭ afurisitŭ,
»Indrumă'napoi cu forţa pe ḑece dela votare.'
Şi cuvintele acestea au stêrnitŭ furtună mare.
Voi acum subalternulŭ sĕ conducă la şedinţă
Sufletele cumpĕrate, dér a datŭ de resistinţă;
»Voi nu veţĭ merge la urnă, pierde-véră prăpădiţĭ,
„Vĕ scimŭ cine sunteţĭ bine: taiă-pungă afurisiţĭ!“
„Ei, dér ce mai cutezare sĕ ne controlezĭ mai frate?!
„Sângele tĕu fierbe'n tine în prea mare cantitate,
„Sĕ vĕrsămŭ ceva din elŭ..“, ḑice o voce-amărită.
Fără nicĭ o judecată și cu flegmă ia o bâtă,
Şi-lŭ lovesce fără milă pe omulŭ cutezătorŭ,
Şi sângele isbucnesce. Acestŭ actŭ revoltătorŭ
'Lŭ repetéză și alţii. Se încinge la momentŭ
Luptă grea și desperată; fulgerulŭ din firmamentŭ
Cădêndŭ pe unŭ edificiu cu materii ardĕtóre,
Produce de sigurŭ frică și privire'ngrozitóre,
Inrĕ nu întrece spaima, nicĭ confusiunea mare,
Obvenite din acéstă desperată 'ncăerare.
Ei se lovescŭ cu putere cu bastóne marĭ și grele,
Se lovescŭ în capŭ cu pietri, unii cadŭ pe pardosele,
Cadŭ primindŭ rane de mórte, rane marĭ pline de sânge,
Ér unora dintre dênşii chiar viaţa li se stinge.
Curge lupta'nverşunată, lupta plină pe turbare,
O! ce luptă sângerósă pentru-a ţĕrei »prosperare!«
Ameninţărĭ și pedepse pentru măcelulŭ barbarŭ,
Le strigau judecătorii, însĕ strigau înzadarŭ.
Sabia și baioneta acum n'au nicĭ o valóre,
Şi de-a au producŭ mórte, mórte plină de teróre,
Écă vine căpitanulŭ și strigă cătră soldaţĭ:
»Atenţiă la comanda! Focŭ din arme iute daţĭ!!«
Bine vorba nu finesce: puscile s'au descărcatŭ,
Audindŭ împuşcătura, fiă-care-a cugetatŭ...
'I părea că simte glonţulŭ, — glonţulŭ în vêntŭ împuşcatŭ.
Şi acéstă stratagamă avŭ efectŭ minunatŭ,
Şi părăsiră arena plină de sânge multŭ forte,
Ei fugiră'n fuga mare goniţĭ de frica de mórte!

cemvre 1873, de unde a fostŭ inaintată Em. Sale Primatelui. Noi amŭ rĕmasŭ în aşteptarea cea lungă, neavêndŭ nicĭ o speranţă de bine, căcĭ aveamŭ deja multe semne, că musele române cu celea maghiare nu au sĕ incapă sub acelaşŭ acoperemêntŭ. Şi când teologii românĭ au cerutŭ numai strămutarea bibliotecei dela Viena la Pesta şi punerea aceleia, impachetată, intr'unŭ magazinŭ fără a fi dată spre folosinţă tinerimei şi d-lŭ rectorŭ n'a voitŭ, deşi acéstă cerere 'i s'a făcutŭ din motive destulŭ de grave, căcĭ ni-se scrisese, că biblioteca era aruncată grămadă în mijloculŭ unei sale şi espusă la arbitriulŭ servitorilorŭ; când acéstă inocentă şi simplă cerere ne-a fostŭ respinsă: atuncĭ ne puteamŭ inchipui cu ce vorbe recomandatóre ne va fi insoţitŭ suplica şi statutele la suşternerea lorŭ cătră Em. Sa Primatele. Aşa e, deşi cu durere, dér trebue sĕ mărturisimŭ, că biblioteca numai târdiu şi după multe inteţirĭ ni-s'a permisŭ sĕ o permutămŭ în Seminariulŭ dela Pesta, pre lângă condiţiunea însĕ, sĕ nu o folosimŭ, deşi în tótă biblioteca acea anevoiă credemŭ sĕ se afle vre-unŭ opŭ cuprindêndŭ unŭ eresŭ câtŭ de micŭ. Mĕsurile acestea luate contra nóstră suntŭ cu atâtŭ mai semnificative, cu câtŭ în seminariu mai esistau deja două biblioteci compuse din cărţĭ profane şi bisericescĭ: biblioteca şcólei maghiare şi a celei slave.

(Va urma.)

Câmpenĭ, în Decemvre 1887.

Onorabilă Redacţiune! Invĕţătorii românĭ din Câmpenĭ fiindŭ interpelaţĭ de On. Redacţiune în Nr. 270 alŭ „Gazetei Transilvaniei« cu privire la reclamele şi bucuria esaltatóre a oficiosului »Kolozsvár“, reflecteză următorele:

Este cu totulŭ neintemeiată aserţiunea lui »Kolozsvár«, că „la şcóla lorŭ alérgă băeţii de românŭ într'unŭ sufletŭ,“ pentru că la aceea şcólă, decă vomŭ cerceta bine, apoi aflămŭ băeţĭ de românĭ, dér nu alergaţĭ intr'unŭ sufletŭ şi nu ai opincei, ci ai inteligiuţei, carea alérnă dela puternicii dilei şi aceştia în numĕrŭ de 9 băeţĭ şi băete, carĭ prin urmare, ca unii ce suntŭ supuşĭ celorŭ dela cârmă, cu voiă séu fără voiă trebue sĕ'şĭ trimétă băeţii la şcóla respectivă; — afară de aceştia sĕ mai află încă vr'o 4—6 elevĭ şi eleve — copii de proletarĭ, carĭ numai atraşĭ de premiile cu carĭ au fostŭ premiaţĭ şi carĭ au constatŭ din câte unŭ rêndŭ de vestminte de véră — au frecventatŭ şi frecventeză acea şcólă, ér nu de dragulŭ progresului ce se afirmă de »Kolozsvár“ că se face în acea şcólă, unde se tractéză elevii cu frumósele şi bine sunătórele epitete de: »ostoba szamár“, „ostoba oláh“ (măgarŭ stupidŭ, valahŭ stupidŭ) etc. şi aceste publice în esamenŭ, der apoi în clasă, cum va fi mergêndu?

De asemenea este cu totulŭ neintemeiată şi aserţiunea de cuprinsulŭ: „Sub ochii dascălilorŭ crescŭ puii de olahĭ în dragostea patriei lorŭ ca leii şi-şĭ uită de limba pe carea au subt'o din ţiţa mamei lorŭ“ etc. etc. pentru dragostea de patriă este înăscută în peptulŭ fiăcărui Românŭ, şi aceea unorŭ copii, carĭ nu sciu şi nu cunoscŭ altă limba decâtŭ pe a mamei lorŭ, nu li se póte insufla într'altă limbă şi respective într'o limbă pe care ei numai după semne şi ghicite o pricepŭ şi vorbescŭ, — apoi ca sĕ şi uite de limba pe carea au supt'o dela mama lorŭ, de limba, pe care în totŭ momentulŭ o audŭ şi o vorbescŭ, nu mai încape vorbă, pentru că, noi pariămŭ, că acesta nicĭ cei dela »Kolozsvar« nu o credŭ, decum alţĭ ómenĭ cu minte, pe carĭ voescŭ Domnialorŭ a-i nebuni, făcêndu-i sĕ credă astfelŭ de absurdităţĭ; cum ar cere d. e. copilulŭ după ce merge dela scólă acasă dela mamă-s'a pâne, decă elŭ nu mai scie limba mamei sale? şi cum ar sci mamă sa ce-i lipsesce, decă ea nu are nicĭ cea mai puţină cunoscinţă de limba carea „este menită a cultiva orientulŭ?«

Ne vine mirare de aserţiunea: că copiii dela aceea scólă, când îi audĭ vorbindŭ, te încântă de aşa, încâtŭ te credĭ a fi întreângerĭ?! Nu cumva domnii dela „Kolozsvár“ susţinŭ că şi ângerii nu vorbescŭ altă limbă decâtŭ pe cea maghiară? Décă este aşa, apoi nu putemŭ dice nimicŭ altă, decâtŭ că în adevĕrŭ nici Turcilorŭ nu le póte produce *opiulŭ* nesce visurĭ mai frumóse decumŭ au cei-ce au raportatŭ oficiosului »Kolozsvár“ despre progresele »u r i a ş e« dela şcólă de statŭ din Câmpenĭ, — pentru-că după câtŭ ne este cunoscutŭ şi după câtŭ amŭ esperiatŭ până acum copiii nu şciu altceva decâtŭ sĕ reproducă cele învĕţate de rostŭ din buche în buche ca papagalulŭ, ér când e vorba de a'ţĭ spune în limba lui maternă séu în cea maghiară esenţa din atare bucată cetită, iţĭ rĕspunde simplu: „*nu sciu*“ şi acesta nu e mirare, pentru-că cum şi potŭ copiii înţelege ceea ce invaţă, când lorŭ nu li se esplică şi în limba maternă ceea ce li se predă, apoi acesta dela dirigintele Demeny Endre şi Fekete Katamăr. Demeny nu se póte pretinde, deórece limba opincei le este cu totulŭ necunoscută.

Cumcă şcóla este condusă cu „*tactŭ*“ şi „*isteţime*“ cu „iscusinţă“ şi „precugetare“ se póte vede din nemulţumirea manifestată din partea părinţilorŭ elevilorŭ carĭ s'au vĕdutŭ necesitaţĭ a ruga presidiulŭ scaunului scolasticŭ ca sĕ indrume pe d-lŭ diriginte la o purtare mai umană faţă de elevĭ, — ba ce e mai multŭ acésta se póte vede şi din împuţinarea elevilorŭ ce se află la aceea şcólă, — căcĭ în anulŭ I numĕrulŭ elevilorŭ şi elevelorŭ a fostŭ de 40—50 — maghiarĭ şi românĭ — din care causă s'a şi inmulţitŭ numĕrulŭ învĕţătorilorŭ dela unulŭ la doi şi dela o învĕţătore la două, adĭ însĕ numĕrulŭ elevilorŭ şi elevelorŭ se urcă la 30 inmatriculaţĭ, din carĭ frecventéză şcóla regulatŭ vr'o 20 ér numĕrulŭ învĕţătorilorŭ este redusŭ la *status quo ante bellum* Ce va aduce viitorulŭ vomŭ vedé.

In ce privesce resultatulŭ piesei esecutate de elevii acelei şcóle, ca unii ce n'amŭ luatŭ parte la producţiunea ei nu ne putemŭ pronunţa după meritŭ, observămŭ însĕ, că mechanismulŭ nu numai din omŭ, dér şi din paserĭ încă rĕsună câte odată.

In fine pentru orientarea atâtŭ a On. publicŭ câtŭ şi a Onorabilei redacţiunĭ observămŭ, că noi suntemŭ la *postulŭ nostru* şi că: „Pan' va face plopulŭ mere şi tengeala frundă verde, moţulŭ totŭ moţŭ şi românŭ adevĕratŭ va rĕmâne.

Corpulŭ învĕţătorescŭ românŭ.

Statua Cuza-Vodă.

Comitetulŭ din Focşanĭ (România) pentru ridicarea statuei Alexandru Ioanŭ I. Cuza face următorulŭ apelŭ:

Cetăţenĭ,

Fiindŭ alesŭ de cătră orăşenii focşenenĭ preşedinte alŭ comitetului pentru ridicarea statuei, în memoria nemuritorului Domnŭ Alexandru Ioanŭ I. Cuza: facŭ apelŭ şi mĕ adresezŭ vouĕ, fii de Românĭ, carĭ în timpŭ de 7 anĭ l'aţĭ avutŭ Domnŭ. Voi, carĭ l'aţĭ cunoscutŭ şi aţĭ fostŭ chemaţĭ de marele Domnitorŭ la banchetulŭ egalităţii, sunt sigurŭ, că pentru faptele sale patriotice, fiă care veţĭ veni sĕ daţĭ obolulŭ vostru de recunoscinţă naţională, şi cu toţii sĕ'i ridicămŭ o statuă, demnă de măreţele sale acte patriotice ce a sĕvêrşitŭ în acéstă ţéră a lui Mihai şi Stefanŭ celŭ mare.

Mĕ adresezŭ în particularŭ vouĕ, populaţiunea rurală, şi vĕ dic: Vodă-Cuza v'a scăpatŭ de semi-sclăvie, dându-vĕ pămênturĭ, spre a fi şi voi proprietarĭ şi stăpânĭ în ţéra vóstră; astădĭ după faptele sale înţelepte, sunteţĭ cu toţii egalĭ înaintea legei, precum suntemŭ şi înaintea lui Dumnedeu.

Voi, prea veneraţĭ preoţĭ, nu uitaţĭ pe Cuza-Vodă, celŭ care va scăpătŭ de sub tutela străinismului, care v'a făcutŭ sĕ cântaţĭ şi sĕ lăudaţĭ pe Dumnedeu la bisericĭ în limba nóstră strămoşéscă.

Voi, toţĭ câţĭ sunteţĭ burgezĭ şi fii ai acestora, aduceţi vĕ aminte că Vodă-Cuza v'a datŭ dreptulŭ de a vĕ ridica la cea mai înaltă treptă din societate, prin meritŭ şi învĕţătură, făcêndŭ sĕ dispară privilegiile

Ér voi, bravĭ ostaşĭ, nu uitaţĭ că Vodă Cuza a pusŭ temelia înfiinţărei oştirei, elŭ v'a iubitŭ ca pe copii sĕi. Plevna, Griviţa, Rahova etc., au spus'o, şi a arĕtatŭ Europei cine sunteţĭ.

Voi, toţĭ fiii de Românĭ, nu uitaţĭ unirea ţĕrilorŭ surorĭ, operă a marelui Cuza-Vodă, astădĭ o Româniă.

Vodă-Cuza ne-a îndestratŭ ţéra cu multe acte marĭ şi pline de patriotismŭ eroicŭ; Vodă-Cuza ne-a datŭ egalitatea înaintea legilorŭ în anulŭ 1859.

Infiinţarea Curţei de Casaţie 1860.

Supunerea la legea recrutărei pentru armată a tinerilorŭ cetăţenĭ, la 1860.

Unirea ţĕrilorŭ, la 1862.

Secularisarea moşiilorŭ monastirescĭ, avere de aprópe 2 miliarde pentru folosulŭ obştescŭ, la anulŭ 1863.

Autocefalia bisericei, la 1863.

Improprietărirea clăcaşilorŭ la 1864.

Legea instrucţiunei publice la 1864.

Codulŭ civilŭ Alexandru Ioanŭ I la 1865.

Tóte acestea legiurĭ, şi alte multe acte de adevĕratŭ părinte, nĭ-au fostŭ date de Vodă-Cuza.

Noi, Românii, din parte-ne, 'i vomŭ da o statuă, dreptŭ recunoscinţă, pe care urmaşĭ din urmaşii noştri, o vorŭ saluta şi respecta cu sfinţeniă, şi vorŭ dice: a bine meritatŭ dela patrie.

Veniţĭ dér cu toţii, şi daţĭ ceea ce puteţĭ da, numai şi numai pentru ca sĕ putemŭ ridica o statuă măreţă acestui patrioticŭ Domnitorŭ, care 'şĭ a iubitŭ ţéra şi pe fraţii sĕi Românĭ.

Acéstă măreţă statuă, sĕ se ridice, da, în oraşulŭ Focşanii, leagănulŭ unirei, şi dinpreună cu cele două statui ale Domnitorilorŭ românĭ Mihaiu şi Ştefanŭ, câteşĭ trele în rêndŭ, sĕ arĕtămŭ lumei întregĭ, că suntemŭ o naţiune demnă de străbunulŭ nostru Traianŭ că scimŭ a rĕsplăti cu recunoscinţă pe bine-făcĕtorii noştri.

Lazărŭ Niculescu Voetineanu, preşedinte.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 30 Decemvre. Prin tractatulŭ de regulare a graniţelorŭ, România a perdutŭ 829 hectare, a câştigatŭ însĕ 9630 hectare.

BERLIN, 30 Decemvre. — Ambasadorulŭ rusŭ Petru Şuvaloff se dice că ar fi îmânatŭ, într'o audienţă la împĕratulŭ Vilhelm, o scrisóre-rĕspunsŭ din partea Ţarului.

BELGRAD, 30 Decemvre. — Ristici a îmânatŭ regelui demisiunea cabinetului, fiindŭ că între radicalĭ şi liberalĭ s'a ivitŭ din causa ministrului de interne Milojkovicĭ o astfelŭ de desbinare, încâtŭ orĭ-ce apropiere a ambelorŭ partide este eschisă. Regele a primitŭ demisiunea. Scupcina şi comisiunile şi-au sistatŭ activitatea. Probabilŭ că se va disolva Scupcina.

SOFIA, 30 Decemvre. — Principele Ferdinandŭ a închisŭ Sobrania cu unŭ discursŭ alŭ tronului, în care accentuéză, că deputaţii au doveditŭ că Bulgaria pricepe a'şi împlini datorinţele şi a'şi apĕra drepturile.

DIVERSE.

Prăpădirea balonului »Arago“. Balonulŭ „*Arago*“ alŭ aeronauţilorŭ Lhoste şi Mangot s'a prăpăditŭ. Căpitanulŭ Mac Donald, comandantŭ alŭ vasului „Prince Leopold.“ trimite o scrisoare în care spune tóte peripeţiile disparitiunii balonului căutatŭ în valurile mării. Căpitanulŭ Mac Donald raporteză, că zărindŭ balonulŭ „Arago“ bălăbănindu se în aerŭ, se silì câţiva vreme sĕ se ţie după aerostatŭ, cu tótă puterea furtunii şi cu tótă învrăjbirea mării. Pe la 4 ore séra, putù sĕ vadă la óre-care distanţă balonulŭ inclinându-se încetulŭ cu încetulŭ şi viindŭ în cele din urmă în contactŭ cu marea. Atuncĭ începură săltăturile grozave, căcĭ în fiă-care dată, cum atingea nacela valurile, balonulŭ ér işi lua avêntulŭ în susŭ. De departe se pute vedé aeronauţii luptându-se cu curagiu. Dér ploia torenţială şi furtuna biruiră balonulŭ. Sub rabufnirea unui vêntŭ violentŭ, se rupse balonulŭ şi nacela fu înghiţită mai îndată de unŭ talazŭ năpraznicŭ. Când „Prince Leopold« sosì pe loculŭ unde căduse balonulŭ, nu mai găsiră nimicŭ. Orĭ ce urmă de balonŭ, de aeronauţĭ dispăruse. Marea înghiţise totulŭ.

Pe câmpulŭ de bătăliă vre-o câţiva mai rĕmase.
Unii se luptau cu mórtea, pentru unii încetase
Orĭ ce luptă pe pămêntŭ. Hei, că cei ce au muritŭ,
Pe pămêntŭ dările grele nu vorŭ ave de solvitŭ!
Furtuna şi vijelia cu încetulŭ s'au mai stinsŭ,
Votisarea se finesce, éră domnii — au învinsŭ!
Au învinsŭ — cum învingŭ domnii, décă'nsemnă a [învinge
Tótă legea şi dreptatea cu focŭ şi fierŭ a o stinge!!!
Se dispune din oficiu corupţiă generală,
Astfelŭ o respectă domnii legea cea electorală!
Au învinsŭ în fine domnii, dér vai ce grozază [strungă
Şi ce perdere cumplită a suferitŭ a lorŭ pungă!
Ei! dér nu face nimica că pungile domnilorŭ
Se vorŭ umplé şi mai tare dela alŭ bietŭ de poporŭ!
Primişĭ puţine parale, sĕrmane poporŭ sĕ scii,
Vei solvi tu pentru ele procente de decĭ de mii!
Şi sumele fabulóse le vei rentórce tu éră.
»Va plăti căţeaua brânza“, „Cuiu cu cuiu se scóte- [afară!“.
Ce sĕ dicemŭ noi acuma despre bietulŭ de poporŭ,
Carele cădut'a jertfă domnului corupĕtorŭ?..
Este însĕ o causă mare, ticălósă jignitóre,
Care multŭ poporŭ seduce în cursa înşelătóre:
Suntŭ ómenĭ fără caracterŭ, se pretindŭ conducĕtorĭ,
Ómenĭ lipsiţĭ de onóre, carĭ nu arareorĭ
Se facŭ slugă la dêrlógă, câte pentr'unŭ osŭ de ros.
Causa dreptă-a naţiunei o vendŭ în modŭ ticălosŭ!
Mergŭ în tabĕra contrară; déc'ar merge numai ei,
N'ar mai fi, dĕu, nicĭ o daună, dér seducŭ şi pe [plebei.
Nu acusămŭ noi aicea pre nimenea'n specialŭ,
Spunemŭ numai adevĕrulŭ preste totŭ în generalŭ.
Nu acusămŭ nicĭ o clasă pe conta celeialalte,
Are orĭ şi care clasă câte-unŭ miserŭ Efialte,
Care fără vre-unŭ scrupulŭ e unŭ viclénŭ trădă- [torŭ,
Servesce causei străine în modŭ laşŭ, dejositorŭ.
Decă-lŭ mustră consciinţa, elŭ se escusă pe sine,
Cu vorbele, ce în publicŭ, nu le-ar dice de ruşine:
»Décă'mĭ îndreptamŭ eu paşii, dup'alŭ naţiunei [placŭ,
Nu puteam câştiga astă»ĭ nicĭ o pipă de tăbacŭ,
»Eră acuma cincĭ sute de florinĭ am pusŭ în pungă.
„Merită acéstă sumă sĕ-le dau poporu'n strungă!“
Audiţĭ aceste vorbe, fii ai naţiunei mele,
Trediţi-vĕ dér odată şi nu fiţĭ bătuţĭ de stele!

(Va urma.)

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Muresianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena
din 29 Decemvre st. n. 1887

Rentă de aură 5%	96.45
Rentă de hârtiă 5%	80.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	93 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 25
Bonurĭ rurale ungare	100 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 —
Bonurĭ rurale transilvane	101 —
Bonurĭ croato-slavone	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 —
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.50
Renta de hârtiă austriacă	76.50
Renta de arg. austr.	79.20
Renta de aurŭ austr.	107 90
Losurile din 1860	137 75
Acţiunile băncei austro-ungare	858 —
Act. băncei de creditŭ ung.	270.—
Act. băncei de creditŭ austr.	269.90
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	6 01
Napoleon-d'orĭ	10 04
Mărcĭ 100 Imp. germ.	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	125 90

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 14 Decemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	93½	91½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.03	2.04

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 30 Decemvre st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.43	8.45
Argint românesc	8.40	8.43
Napoleon-d'orĭ	10.03	10.06
Lire turcescĭ	11.27	11.30
Imperialĭ	10.26	10.29
Galbenĭ	5 90	5.92
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	109.—	110.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.	

Nr. 14,290—1887.

Publicaţiune,

referitóre la aşternerea fasiunilorŭ dărei de agonisitŭ de clasa a III-a şi a IV-a, a fasiunilorŭ dărei după cametele de capitalŭ şi a acelora după capitalele pasive.

In urma ordinaţiunei inspectoratului reg. de dare ddto Braşovŭ în 3 Noemvre a. c. Nr. 17,960, se provócă, spre scopulŭ conscrierei şi determinărei dărei pentru anii 1888 şi 1889:

1. Toţi acei, carĭ aparţinŭ acelorŭ supuşĭ dărei de agonisitŭ de a III-a Clasă precum: fabricanţĭ, neguţĕtorĭ şi industriaşĭ, banquerĭ, medicĭ, advocaţĭ, inginerĭ, arendaşĭ etc. în genere toţĭ acei carĭ au profesiune aducĕtóre de unŭ folosŭ, fără ca după acéstă profesiune sĕ fi fostŭ cu ocasiunea determinărei dărei pro 1887 deja dăjduiţĭ pro anii 1888 şi 1889.

Toţĭ acei aparţinĕtorĭ dărei de agonisitŭ de a IV clasă, precum amploiaţii comunalĭ, bisericescĭ, dela vr'o societate şi amploiaţii privaţĭ, preoţĭ, profesorĭ, învĕţătorĭ, comptabilĭ, cassarĭ etc. carĭ capĕtă salarŭ sĕu pensiune mai multŭ ca 40 fl. v. a. lunarŭ.

3. Toţĭ acei, carĭ au capitale depuse cu camete.

4. In fine toţĭ acei, pe a cărora realităţĭ zacŭ capitale cu camete, — ca sĕ-şĭ ridice **fără întârdiere** dela oficiulŭ orăşenescŭ de dare libelele respective pentru fasionarea dărei de agonisitŭ de a III. şi a IV. clasă, precum şi acele pentru fasionarea dărei după cametele dela capitalŭ sĕ le reaştérnă la acelaşŭ oficiu până celŭ multŭ în 15 Ianuarie 1888, pe când acele pentru capitaliile pasive: celŭ multŭ până în 31 Ianuarie 1888.

Fasiunile asupra capitaliilorŭ pasive ascernute mai târdiu, i. e. celŭ multŭ până în 15 Februarie 1888 se vorŭ lua în consideraţiune la determinarea aruncului generalŭ după darea de agonisitŭ pro 1888 numai pe temeiulŭ unei petiţiunĭ, carea va justifica aşternerea întârită, pe când acele ascernute după 15 Februarie 1888 nu vorŭ lua de felŭ în consideraţiune.

Aşternerea fasiunilorŭ asupra capitaliilorŭ pasive, carea are sĕ se întêmple în fiă-care anŭ, décă din partea acelui supusŭ dărei sĕ cere ca la determinarea aruncului după darea de agonisitŭ sĕ se ia în consideraţiune datoriile ce zacŭ pe realităţile sale, — se constată prin unŭ atestŭ de primire estradatŭ de cătră oficiulŭ orăşenescŭ de dare provĕdutŭ fiindŭ acestŭ atestŭ cu datulŭ, sigilulŭ oficiului orăşenescŭ de dare şi cu subscrierea respectivului amploiatŭ de dare. Acestŭ atestŭ servesce ca singurŭ documentŭ asupra libelului ascernutŭ despre fasionarea capitaliilorŭ pasive.

Acele partide, carĭ pentru datoriile ce zacŭ pe realităţile lorŭ plătescŭ afară de cametele după capitale şi quote pentru amortisarea capitalului, au ca sĕ inducă în libelulŭ fasionărei atâtŭ suma aceea, carea au debitat'o la începutŭ, câtŭ şi suma aceea, carea din suma dela începutŭ debitată o au plătitŭ în decursulŭ timpului prin amortisaţiune sĕu rate; în fine au ca sĕ se inducă şi cametele carĭ le-au plătitŭ creditorului anualminte pentru capitalŭ.

Braşovŭ, 21 Decemvre 1887.

3—3 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute inainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ in *Săcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.